

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-684/11-C

Název kontrolované osoby: Střední odborné učiliště, Blatná, U Sladovny 671

Sídlo: U Sladovny 671, 388 16 Blatná

IČ: 00668079

Identifikátor: 600008754

Právní forma: příspěvková organizace

Zastoupená: Ing. Václavem Knížetem

Zřizovatel: Jihočeský kraj, U Zimního stadionu 1952/2,
370 76 České Budějovice

Místo inspekční činnosti: SOU Blatná, U Sladovny 671, 388 16 Blatná

Termín inspekční činnosti: 7.–11. listopadu 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů, zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu (dále také ŠVP) a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem (dále také RVP) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona. Hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona.

Jako součást inspekční činnosti proběhlo tematické šetření úrovně a podpory sociální gramotnosti.

Aktuální stav školy

Střední odborné učiliště, Blatná, U Sladovny 671 vykonává jako právnická osoba činnost střední školy, školní jídelny a domova mládeže. V tomto školním roce poskytuje střední vzdělání v těchto oborech:

Obory vzdělání s maturitní zkouškou

- 64-41-L/51 Podnikání (nástavbové studium, denní forma)
- 64-41-L/524 Podnikání (nástavbové studium, denní forma)

Obory vzdělání s výučním listem

- 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel (1.–3. ročník)
- 26-51-H/01 Elektrikář (2.–3. ročník)
- 26-57-H/01 Autoelektrikář (2.–3. ročník)
- 41-55-H/01 Opravář zemědělských strojů (1.–3. ročník)
- 41-51-H/02 Včelař (1,5 roční zkrácené studium, dálková forma)

V tomto školním roce je zřízeno celkem 12 tříd denního studia a 1 třída studia dálkového. K 30. 9. 2011 školu navštěvovalo 265 žáků a 23 studujících dálkově, oproti loňskému školnímu roku došlo k poklesu počtu žáků o 14. Kapacita školy je 330 žáků a ve škole působí 33 učitelů. Vzdělávání všech oborů probíhá podle školních vzdělávacích programů (dále ŠVP), pouze 2. ročník nástavbového studia oboru podnikání dobíhá podle předchozích vzdělávacích dokumentů schválených MŠMT.

Od předchozí inspekce, která proběhla v roce 2009 a hodnotila podmínky vzdělávání, došlo k několika pozitivním změnám. V rámci projektu „Snížení energetické náročnosti pavilonu učeben a domova mládeže“ byly budovy zrekonstruovány (zateplení, výměna oken, nová střecha), úpravy zaznamenaly i vnitřní prostory. Celkově se průběžně zlepšily materiální podmínky a vybavenost učeben i dílen, nově byly pořízeny tři interaktivní tabule, zlepšilo se vybavení odborné učebny jazyků, výuka jazyků má kvalifikovanější personální zajištění. Zkvalitnilo se zázemí pro sport. Ve školním roce 2011/12 přibyl nový vzdělávací obor v dálkové formě Včelař.

V počtech každoročně přijímaných žáků se mírně projevuje celkový populační pokles. Pro malý zájem uchazečů nebyl otevřen jeden nový obor - montér vodovodů a kanalizací a obsluha vodárenských zařízení, rovněž se nepodařilo otevřít 1. ročník oborů autoelektrikář a elektrikář. Ředitel je ve funkci 20 let (od 1. 1. 1992), absolvoval kvalifikační studium pro ředitele a vedoucí pracovníky ve školství v r. 2004.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Školní vzdělávací program. Školní vzdělávací programy i dobíhající vzdělávací program odpovídají zápisu do rejstříku škol a školských zařízení. Vzdělávání probíhá podle šesti

ŠVP, obor montér vodovodů a kanalizací (36-58-H/01) nebyl otevřen a jeho ŠVP nebyl posuzován. ČŠI provedla v předchozím období u čtyř ŠVP komparační analýzu, tj. jejich porovnání s příslušnými RVP, a shledala některé dílčí nedostatky. Ty byly společně se změnami v těchto ŠVP odstraněny před a v průběhu inspekční činnosti. V jejím průběhu byly posuzovány i další dva ŠVP, které mají požadovanou strukturu, drobné formální nedostatky byly projednány a odstraněny. ŠVP jsou nyní zpracovány na požadované úrovni, mají srozumitelně definované cíle vzdělávání, jsou zaměřeny na podporu rozvoje osobnosti žáků a otevřené případným změnám. Materiální zázemí pro naplnění cílů ŠVP se postupně zlepšilo, nejlepší podmínky z pohledu materiálního vybavení mají technické obory (elektrikář, autoelektrikář a opravář).

Efektivní organizace vzdělávání. Organizace vzdělávání, interní pravidla, metody a formy výuky umožňují realizovat obsah vzdělávání a směřují k získání požadovaných klíčových kompetencí žáků. Škola zajišťuje povinné vyučovací předměty a učební plány vycházejí z profilace a reálných podmínek školy. Výuka je dobře organizována s ohledem na potřeby jednotlivých vzdělávacích oborů, teoretická výuka je vhodně koordinována s praktickým vyučováním. Nový obor Včelař probíhá ve zkráceném 1,5 ročním studiu v dálkové formě a jeho výuka nebyla hodnocena. Organizace vzdělávání přispívá k podpoře úspěšnosti žáků, je průběžně monitorována a jsou operativně přijímána opatření k odstranění sociálních, zdravotních a bezpečnostních bariér v průběhu vzdělávání.

Rovný přístup ke vzdělávání. Škola zajišťuje na požadované úrovni rovný přístup všech uchazečů ke vzdělávání při přijímání, v průběhu vzdělávání i při jeho ukončování. Přijímání uchazečů je v souladu s platnými předpisy, do prvního ročníku přijímá škola uchazeče ke vzdělání bez přijímacích zkoušek, kritéria jsou stanovena a zveřejněna. Zájem uchazečů o nový obor Včelař byl vyšší a škola musela 12 uchazečů o studium odmítnout. Škola pravdivě a dostupným způsobem informuje o své vzdělávací nabídce, má kvalitně zpracované internetové stránky a v maximální míře využívá možností prezentovat se při náborových akcích. Ukončování vzdělávání závěrečnou zkouškou nebo maturitní zkouškou je prováděno standardně, v souladu s právními předpisy. Zajištění bezpečnosti práce a ochrany zdraví je důsledně sledováno a odpovídá požadované úrovni. Výrazná je podpora žáků působením poradenského systému, který je založen na profesionálním přístupu a spolupráci výchovné poradkyně a metodika prevence při prevenci rizikového chování žáků. Oba absolvovali příslušná studia a mají dlouhodobou praxi. K účinnosti systému přispívá i dobrá spolupráce s partnery (při organizování besed, přednášek apod.). V rámci opatření, která snižují rizikové chování, se osvědčilo uplatňování testerů na drogy i alkohol. Problémem je poměrně vysoká absence žáků, kázeňské přestupky se daří operativně řešit a výskyt dalších nežádoucích jevů je celkově omezen na přijatelné minimum. Škola nevykazuje v tomto školním roce žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, ale má podchyceny žáky se specifickými poruchami učení.

Účinná podpora rozvoje osobnosti žáků.

Průběh vzdělávání byl posuzován na základě rozhovorů s pedagogy, kontroly školní dokumentace a hospitací zaměřených na monitoring praktické realizace ŠVP, v několika hodinách na monitoring podpory rozvoje sociální gramotnosti. Celkově ve sledovaných hodinách převládala frontálně vedená výuka s dominancí učitele, převážně v pozitivní pracovní atmosféře. Hodiny měly promyšlenou strukturu a byly po odborné stránce dobře vedeny. Učitelé byli na výuku velmi dobře připraveni, k žákům přistupovali vstřícně

a různými metodami za využití didaktických pomůcek se snažili podnítit zájem. Řada učitelů zcela běžně zařazuje práci s dataprojektory a využívá prezentací učiva. Zřejmě snaha učitelů o větší aktivizaci a zapojení žáků do výuky vyzněla v jednotlivých třídách rozdílně, projevil se pasivní přístup k výuce ze strany některých žáků. Zvýšení vzdělávacího efektu vyučování podporuje zahájení e-learningové formy výuky. Finance získala škola podáním projektu „Využití e-learningu k rozvoji klíčových kompetencí“. Výukový portál OLAT je dostupný učitelům i žákům online pomocí internetu. Využíván je ve výuce, učitelé se snaží motivovat žáky k jeho používání i v rámci domácí přípravy nebo při absenci žáků ve škole. Příprava digitálních výukových materiálů pro vybrané všeobecné i odborné předměty probíhá teprve od jara 2011 a u některých učitelů je již příkladně zpracována a využívána. Při utváření třídních kolektivů se osvědčil adaptační kurz žáků 1. ročníků, k rozvoji osobnosti žáků přispívají i aktivity domova mládeže.

Účinná podpora rozvoje funkčních gramotností žáků. Při realizaci vzdělávacích programů školy jsou žáci podporováni v rozvoji vědomostí, dovedností a postojů v jednotlivých základních gramotnostech standardními způsoby a s výsledky odpovídajícími typu školy. Žáci jsou vedeni k rozvíjení klíčových kompetencí v souvislosti s konkrétním učebním oborem. Rozvoj kompetencí je zaměřen na upevnění základních znalostí a praktických dovedností, účinnost této podpory je hlavně v odborných předmětech podporována velmi dobrým materiálním zabezpečením výuky denního studia. Rozvoj funkčních gramotností odpovídá skladbě žáků, přes snahu učitelů jsou v dosahování jednotlivých funkčních gramotností značné rozdíly, výrazně se daří rozvoji informační gramotnosti, která je podporována i v rámci vzdělávací nabídky školy (počítačový kroužek).

V rámci inspekce proběhl ve škole monitoring sociální gramotnosti žáků. Vedle hospitací v hodinách občanské nauky a psychologie se uskutečnily rozhovory s příslušnými vyučujícími včetně výchovné poradkyně. Ve 3. ročníku oboru opravář byla prostřednictvím počítačů zadána anketa ověřující sociální gramotnost, jejíž vyhodnocení bude součástí celkové tematické zprávy ČŠI.

Systematické a systémové hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Úspěšnost žáků je sledována v celém vzdělávacím cyklu se snahou včas řešit nedostatečné výsledky u jednotlivých žáků nebo vzdělávacích předmětů. Učitelé si výsledky vzdělávání v jednotlivých předmětech zjišťují běžně užívanými metodami ústního a písemného zkoušení. Výsledky vzdělávání jsou konzultovány průběžně mezi učiteli a pravidelně projednávány na pedagogické radě. Škola neprovádí vstupní ani externí testování. Sledovány jsou výsledky žáků u závěrečných zkoušek, státní maturita 2011 proběhla pro školu úspěšně. Celkový průměrný prospěch školy se dlouhodobě pohybuje kolem 2,7. Ve školním roce 2010/2011 byl 2,75, přičemž s vyznamenáním prospělo 2,2 % žáků, podíl neklasifikovaných činil 7,3 % a neprospělo 9,9 % žáků. Nejobtížnějšími předměty pro žáky jsou v úvodu vzdělávání základy přírodních věd a chemie, v dalším průběhu i některé odborné předměty (zejména základy elektrotechniky a základy strojnictví). Slabší prospěch je ovlivněn častými absencemi žáků, pro lepší přehled je docházka zaznamenávána rovněž elektronicky, což se osvědčilo hlavně u odborného výcviku. Docházka do školy se dlouhodobě pohybuje kolem 80 % v teoretickém vyučování, v odborném výcviku 82 % přičemž neomluvená absence činí přibližně 1,5 % v teoretickém vyučování a 3,2 % v odborném výcviku. Využívána je řada kázeňských opatření, udělena byla i podmíněčná vyloučení ze studia. Předčasně ukončilo vzdělávání z různých důvodů 4,7 % žáků školy.

Žáci školy se účastní sportovních i odborných soutěží, škola je i pravidelným organizátorem jedné z nich („Jízda zručnosti“), kdy v konkurenci škol podobného typu ze tří krajů dosahují žáci SOU Blatná velmi dobrých výsledků.

Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona

Řízení školy. Ředitel školy splňuje předpoklady pro výkon funkce a při jejím výkonu postupuje podle ustanovení školského zákona. Úroveň řízení odpovídá typu školy, organizační řád jasně vymezuje rozdělení kompetencí a odpovědnosti vedoucích pracovníků školy. Organizační struktura je funkční, podporuje aktuální potřeby a strategické záměry rozvoje školy. Systém vnitřních norem a pravidel zajišťuje velmi dobrou součinnost všech součástí a úseků školy. Je uplatňován demokratický styl řízení, ve škole jsou zřetelné velmi dobré vzájemné vztahy a celkově pozitivní klima. Strategie dalšího rozvoje školy vychází z analýzy podmínek a konkretizuje záměry ve všech oblastech vzdělávání. Hlavním cílem je obhájit pozici školy a udržet naplněnost oborů v dalším období. Do každodenního provozu a komunikace jsou zapojeny prostředky informačních a komunikačních technologií, uplatňován je osobní kontakt. Pravidelně probíhají kontroly pedagogické oblasti, hospodaření a provozu školy. Dokumentace školy je vedena v souladu s právními předpisy a podporuje realizaci obsahu vzdělávání, některé drobné nedostatky byly odstraněny průběhu inspekční činnosti.

Partnerství. Spolupráce s hlavními zákonnými partnery, tj. se zřizovatelem, školskou radou a rodiči probíhá standardními způsoby. Vzhledem k technickému zaměření vzdělávací nabídky školy je nezbytná spolupráce s řadou odborných firem v regionu, které poskytují pracoviště pro odborný výcvik, školící střediska a které dodávají náhradní díly, servisní a technologické vybavení. Sociálních partnerů je celá řada, patří k nim např. Tesla Blatná, Liva Předslavice, Strom Praha a. s. a Dura Blatná. Škola úzce spolupracuje s úřady práce blízkých okresů a s Policií ČR. V rámci promyšlené koncepce prevence sociálně patologických jevů strukturované do jednotlivých ročníků se osvědčila velmi dobrá spolupráce s řadou poradenských zařízení (PPP Strakonice, Občanské sdružení Prevent, KKC Strakonice, Manželská a předmanželská poradna Strakonice). Spolupráce s partnery je využívána ve prospěch rozvoje školy a přispívá ke zkvalitnění podmínek i průběhu odborného a všeobecného vzdělávání.

Personální podmínky. Ve škole působí 33 pedagogických pracovníků z 19 učitelů všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů nespĺňují dva kvalifikační předpoklady. Větší podíl pracovníků, kteří nejsou plně kvalifikovaní, tvoří učitelé praktického vyučování, ze 14 učitelů šest. Personální rizika této oblasti výuky vedení sleduje a snaží se je eliminovat, tři z pedagogů již zahájili studium na ZČU Plzeň. V domově mládeže působí tři vychovatelky s příslušnou kvalifikací. Věková struktura a složení pedagogického sboru s převahou mužů odpovídají potřebám školy. Ředitel školy věnuje náležitou pozornost dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP). Plán DVPP je vypracován a vychází z potřeb školy, z aktuální nabídky vzdělávacích institucí i zájmu pedagogů. Zvýšená pozornost byla v předchozím období věnována zajištění státních maturitních zkoušek, nyní je orientována na oblasti získání kvalifikačních předpokladů, využití moderní didaktické techniky a na oblast prevence rizikového chování. Náležitá podpora je poskytována začínajícím učitelům.

Materiální předpoklady. Škola má vytvořeny podmínky pro potřeby teoretického i praktického vyučování. Rozlehlý školní areál tvoří několik budov, zahrnuje pavilon učeben, domov mládeže s tělocvičnou a posilovnou, administrativní budovu se školní jídelnou, dílny pro odborný výcvik a garáže. Škole se podařilo získat evropskou dotaci na snížení energetické náročnosti budov, byla využita v r. 2009 (střecha, zateplení). Učebny pro teoretickou výuku jsou vybaveny dataprojektory, ve třech učebnách i interaktivními tabulemi. Nové vybavení získala učebna jazyků, odborná učebna IKT disponuje 24 počítači. Každá třída je zčásti zařízena výškově nastavitelným nábytkem. Pracoviště praktického výcviku jsou průběžně doplňována učebními pomůckami vyrobenými svépomocí nebo novou technikou pořízenou z finančních prostředků získávaných v rámci produktivní práce žáků. Dlouhodobá a kvalitní péče o zlepšování materiálních podmínek oborů denního studia je příkladná. Škola zabezpečuje bezpečné prostředí pro vzdělávání a zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj žáků při všech činnostech pořádaných školou. Žáci jsou pravidelně průkazně proškolení o pravidlech BOZ a PO, bezpečnost práce je náležitě sledována zvláště na pracovištích odborného výcviku. Kniha úrazů i záznamy o úrazech jsou řádně vedeny.

Finanční předpoklady. Finanční předpoklady školy k zabezpečení školního vzdělávacího programu byly hodnoceny za poslední tříleté období, to znamená účetně uzavřené roky 2008 až 2010. Financování výdajů na vzdělávání a provoz školy bylo vícezdrojové. Rozhodujícím zdrojem byly dotace ze státního rozpočtu, včetně finančních prostředků přidělených škole z MŠMT v rámci národních rozvojových programů. Tyto programy byly určeny především na posílení mzdových prostředků pedagogických pracovníků, na „Podporu romských žáků“, na „Pokusné ověřování nové formy a organizace ukončování středního vzdělávání maturitní zkouškou“. Druhým nejvýznamnějším zdrojem příjmů byl příspěvek od zřizovatele na krytí provozních nákladů školy.

Škola každoročně získávala finanční prostředky na realizaci podaných projektů v rámci vyhlášených grantů, např. v roce 2008 na „Preventivní programy na podporu aktivit v oblasti prevence patologických jevů“, na projekt „Práce s třídními kolektivy“ určený pro první ročníky, na podporu EVVO na „Cyklus přednášek a besed v oblasti ekologie a ochrany přírody“. V rámci programu „Zavádění nových technologií do středních škol“ získala granty v roce 2009 i v roce 2010, obsahem prvního bylo uplatnění osciloskopických měření v diagnostice motorových vozidel a z druhého získala škola prostředky na vybavení moderního svářečského pracoviště.

Významným přínosem pro ekonomiku školy byly tržby z produktivní práce žáků při odborném výcviku (obory automechanik, autoelektrikář a opravář zemědělských strojů), z nichž byl pořízen materiál a vybavení pro výuku odborného výcviku.

Další výnosy představovaly příjmy z pronájmu. Významně bylo ve sledovaném období posíleno odborné zázemí školy (vybavenost učeben pro teoretickou i odbornou výuku), včetně rekonstrukce počítačové sítě a rekonstrukce jazykové učebny. Z investičních akcí byla zrealizována rekonstrukce oplocení areálu školy, vstupního prostoru do ŠJ, umývárny na domov mládeže a stavební úpravy sociálního zařízení. Zateplení objektu školy včetně výměny oken se projevilo na úspoře vynaložených nákladů v oblasti tepelné energie. V probíhajícímu roce 2011 byla škole schválena žádost na grantový projekt „Zvýšení kvality ve vzdělávání v Jihočeském kraji“ operačního programu „Vzdělávání pro konkurenceschopnost“, který zahrnoval i pořízení školních multilicencí, realizace projektu byla zahájena 1. 3. 2011.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků bylo v uplynulých třech letech též financováno z prostředků státního rozpočtu. Podíly finančních prostředků státního rozpočtu na celkových neinvestičních výdajích v hodnocených obdobích měly mírně stoupající tendenci.

Všechny poskytnuté dotace byly plně využity k účelům, na které byly určeny. Finanční prostředky, s kterými škola v letech 2008 až 2010 hospodařila, umožnily realizaci školních vzdělávacích programů.

Závěry, celkové hodnocení

Vzdělávací nabídka školy odpovídá podmínkám zařazení do rejstříku škol a školských zařízení, priority vzdělávání se shodují s koncepčními záměry školy.

Posuzované školní vzdělávací programy jsou zpracovány v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy.

Průběh vzdělávání směřuje k podpoře rozvoje osobnosti žáka v souladu s profilací školy a se zásadami a cíli školského zákona. Bezpečnost a ochrana zdraví žáků jsou zajištěny.

Při výuce je využívána moderní didaktická technika a informační technologie. Metody a formy výuky podporují aktivní učení žáků, avšak míra aktivizace žáků je rozdílná. Inovativním přínosem je digitalizace studijních materiálů pro e-learningovou výuku.

Při přijímání ke studiu, v průběhu vzdělávání i při jeho ukončování je dodržen rovný přístup ke vzdělání a jsou zohledňovány vzdělávací potřeby jednotlivce.

Škola provádí účinnou prevenci rizikového chování žáků, školních úrazů a školní neúspěšnosti. Přispívá k ní kvalitní poradenský systém školy ve spolupráci s poradenskými zařízeními.

Škole se daří zlepšovat materiální podmínky pro odbornou a praktickou výuku denního studia.

Řízení pedagogického procesu z hlediska plánování, organizace provozu i z pohledu kontrolního systému jsou na požadované úrovni.

Škola využívá finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu v souladu s účelem, na který byly přiděleny. Má dostatečné množství materiálních a finančních zdrojů pro realizaci obsahu vzdělávání. Škole se daří získávat finanční prostředky i z dalších zdrojů, je zapojena do řady projektů.

Přílohy inspekční zprávy

Příloha 1: Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Dukelská 23, P. O. Box 36, 370 21 České Budějovice.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zaslá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Hana Bezděková, školní inspektorka v.r.....

Mgr. Petr Jelínek, školní inspektor v.r.....

Bc. Libuše Komarovová, kontrolní pracovnice v.r.....

České Budějovice dne 19. prosince 2011

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Ing. Václav Kníže, ředitel školy v.r.....

Blatná dne 19. 12. 2011

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.

